

H R V A T S K I S A B O R

Odbor za europske poslove

Klasa: 022-03/17-03/110
Urbroj: 6521-31-17-01
Zagreb, 17. listopada 2017.

**ODBOR ZA INFORMIRANJE,
INFORMATIZACIJU I MEDIJE**
Predsjednik dr. sc. Andrija Mikulić

Poštovani predsjedniče Odbora,

Odbor za europske poslove na temelju članka 154. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora prosljeđuje Odboru za informiranje, informatizaciju i medije stajalište o dokumentu Europske unije iz Radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2017. godinu:

**Stajalište Republike Hrvatske o
Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju propisa o
ostvarivanju autorskog prava i srodnih prava koja se primjenjuju na određena
internetska emitiranja organizacija za radiodifuziju te reemitiranja televizijskih i
radijskih programa COM (2017) 594**

koje je Koordinacija za vanjsku i europsku politiku i ljudska prava Vlade Republike Hrvatske usvojila Zaključkom: Klasa: 022-03/16-07/386, Urbroj: 50301-23/21-16-1 na sjednici održanoj 22. studenoga 2016. godine.

Predmetni Prijedlog uredbe Komisija je dostavila Hrvatskom saboru 4. listopada 2016. te je u tijeku njegovo donošenje u Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije.

U skladu s člankom 154. stavkom 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, molim Vas da Odboru za europske poslove dostavite mišljenje o Stajalištu Republike Hrvatske najkasnije do 17. studenoga 2017. godine.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK ODBORA
Domagoj Mirošević

U prilogu: - Stajalište Republike Hrvatske o COM (2016) 594
 - COM (2016) 594

Na znanje: - INFODOK služba

OKVIRNO STAJALIŠTE RH

za

Naziv dokumenta (na hrvatskom i engleskom)

Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju propisa o ostvarivanju autorskog i srodnih prava koja se primjenjuju na određena internetska emitiranja organizacija za radiodifuziju te reemitiranja televizijskih i radijskih programa

2016/0284 (COD), 12258/16, Bruxelles, 14. rujna 2016.

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council laying down rules on the exercise of copyright and related rights applicable to certain online transmissions of broadcasting organisations and retransmissions of television and radio programmes

2016/0284 (COD), 12258/16, Brussels, September 14, 2016

Nadležno TDU za izradu stajališta (nositelj izrade stajališta), organizacijska jedinica i djelatnik/ca:

Nadležno tijelo državne uprave:

Državni zavod za intelektualno vlasništvo

Organizacijska jedinica:

Samostalna služba za autorsko pravo i zajedničke pravne poslove, Odjel za autorsko pravo i srodna prava te provedbu prava intelektualnog vlasništva

Nadležni djelatnik:

Daniela Kuštović Kokot, viša upravna savjetnica za provedbu prava intelektualnog vlasništva te autorsko i srodna prava

tel: 01/6106-589; faks: 01/ 6112-017

e-pošta: daniela.kustovic-kokot@dziv.hr

Zamjena:

Jelena Sekulić, viša upravna savjetnica za autorsko pravo i srodna prava

tel: 01/6106-098; faks: 01/ 6112-017

e-pošta: jelena.sekulic@dziv.hr

Nadležni djelatnik u MVEP (Sek. za koord. eur. poslova):

Maša Popović, voditeljica Odjela za unutarnje tržište, Služba za CRP I

tel: 01/ 4561 257

e-pošta: masa.popovic@mvep.hr

Nadležna radna skupina Vijeća:

Radna skupina za intelektualno vlasništvo (autorsko pravo)

Osnovne sadržajne odredbe prijedloga EU:

Prijedlogom uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju propisa (pravila) o ostvarivanju autorskog i srodnih prava koja se primjenjuju na određena internetska emitiranja organizacija za radiodifuziju te reemitiranja televizijskih i radijskih programa (u daljnjem tekstu: Prijedlog uredbe) uređuju se određena pitanja radi olakšavanja postupka stjecanja odobrenja za korištenja djela i drugih sadržaja zaštićenih autorskim pravom i srodnim pravima od velikog broja nositelja tih prava.

Prijedlog uredbe uređuje primjenu načela *zemlje podrijetla* kada organizacije za radiodifuziju žele pružati prekogranično *dodatne usluge na internetu*, kako bi se olakšao postupak reguliranja prava korištenja sadržaja od velikog broja nositelja prava. Prijedlog uredbe definira pojam *dodatne usluge na internetu* podrazumijevajući pritom usluge koje omogućuju pristup televizijskim i radijskim programima linearno i istovremeno s izvornim emitiranjem te usluge koje omogućuju pristup, u ograničenom vremenskom razdoblju nakon samog emitiranja, televizijskim i radijskim programima koje su već emitirale organizacije za radiodifuziju (npr. *catch-up* usluge). Primjena načela *zemlje podrijetla* u pogledu ostvarivanja autorskog i srodnih prava regulirana je člankom 2. Prijedloga uredbe i podrazumijeva primjenu pravne fikcije prema kojoj su radnje priopćavanja javnosti, stavljanja na raspolaganje javnosti te radnje reprodukcije potrebne za pružanje, korištenje ili pristup *dodatnim uslugama na internetu* izvršene samo u onoj državi članici u kojoj organizacija za radiodifuziju ima svoj glavni poslovni nastan.

Osim navedenog, Prijedlog uredbe uređuje obvezu kolektivnog ostvarivanja prava (tj. davanja dozvole nositelja prava za reemitiranje zaštićenih sadržaja isključivo preko organizacija za kolektivno ostvarivanje prava) kada se radi o reemitiranju televizijskih i radijskih programa iz drugih država članica EU-a koje se vrši putem zatvorene elektroničke komunikacijske mreže. Pojam „reemitiranje“ definiran je u članku 1.(b) Prijedloga uredbe i podrazumijeva „*istovremeno, neizmijenjeno i cjelovito reemitiranje prvog prijenosa iz jedne države članice namijenjeno javnosti druge države članice,*“ pri čemu se to reemitiranje vrši putem zatvorene elektroničke komunikacijske mreže (npr. IPTV). Prijedlogom uredbe predviđen je i izuzetak

od ostvarivanja prava reemitiranja isključivo putem organizacija za kolektivno ostvarivanje prava u slučaju kada se radi o pravima koja ostvaruje organizacija za radiodifuziju u pogledu vlastitog emitiranja. Slijedom navedenog, operator usluge reemitiranja stjecat će odobrenja za reemitiranje televizijskih i radijskih programa samo od dvije kategorije nositelja prava: od organizacija za radiodifuziju i organizacija za kolektivno ostvarivanje prava.

Razlozi za donošenje i pozadina dokumenta:

Modernizacija propisa EU-a u području autorskog prava najavljena je u Političkim smjernicama predsjednika Junckera za novu Europsku komisiju: „Novi početak za Europu: moj program za zapošljavanje, rast, pravednost i demokratske promjene“ (15. srpnja 2014.), kao jedan od prioriteta. Jedan od ključnih ciljeva Komisijine Strategije jedinstvenog digitalnog tržišta od 6. svibnja 2015. godine je omogućiti korisnicima bolji pristup digitalnim sadržajima na internetu unutar EU-a. U navedenom dokumentu na kraju poglavlja 2.4. navodi se kako će Komisija preispitati Direktivu Vijeća 93/83/EEZ o koordinaciji određenih pravila s obzirom na autorsko pravo i srodna prava koja se odnose na satelitsko emitiranje i kabelsko reemitiranje (u daljnjem tekstu: SatCab direktiva) „*kako bi se procijenila potreba za proširenjem njezina područja primjene na internetske prijenose sadržaja radiotelevizijskih kuća i potreba za dodatnim mjerama kojima će se osigurati bolji prekogranični pristup uslugama radiotelevizijskih kuća u Europi*“. Komisija je stoga provela javno savjetovanje o reviziji SatCab direktive (u razdoblju od kolovoza do studenog 2015. godine) kao i evaluaciju SatCab direktive (u razdoblju od kolovoza 2015. godine do lipnja 2016. godine) nakon čega je uslijedio zaključak da je primjena načela *zemlje podrijetla* koje se primjenjuje na satelitsko emitiranje i sustav obveznog kolektivnog ostvarivanja prava za kabelsko reemitiranje olakšalo stjecanje autorskog i srodnih prava za prekogranično emitiranje putem satelita i kabelsko reemitiranje programa emitiranih iz drugih država članica. Uz navedeno, zaključak je kako se zbog posebne tehničke prirode SatCab direktive ona ne može primijeniti na nove digitalne tehnologije za emitiranje i reemitiranje televizijskih i radijskih programa.

Nadalje, Komisija je u dokumentu Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „*Ususret modernom europskom okviru za autorska prava*“ od 9. prosinca 2015. godine u poglavlju 2. koje se odnosi na osiguravanje šireg pristupa sadržaju diljem EU-a predložila „*postupni pristup uklanjanju prepreka prekograničnom pristupu sadržaju i protoku djela*“ te je istodobno predložila Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o osiguravanju prekogranične prenosivosti usluga internetskog sadržaja na unutarnjem tržištu, kao prvu konkretnu mjeru, a Prijedlog uredbe koji je predmet ovog Okvirnog stajališta predstavlja sljedeći korak Komisije u pogledu prekogranične distribucije televizijskih i radijskih programa u cijelom EU-u.

Status dokumenta:

Komisija je dana 14. rujna 2016. godine objavila Prijedlog uredbe koji je predmet ovog Okvirnog stajališta. Prijedlog Uredbe bio je predmetom rasprave dana 4. listopada 2016. godine na Radnoj skupini za intelektualno vlasništvo Vijeća EU-a, na kojoj je Komisija prezentirala prijedlog i nakon čega su države članice iznijele svoja načelna i inicijalna mišljenja o dokumentu, bez iznošenja službenih stajališta.

Na sastanku Radne skupine održanom 17. i 18. listopada 2016. godine Komisija je predstavila dokument Ispitivanje procjene učinka modernizacije propisa EU-a o autorskom pravu (*Impact Assessment*), koji se odnosi i na predmetni Prijedlog uredbe.

Daljnja rasprava o Prijedlogu uredbe kao i rasprava o svakom pojedinom članku predviđena je za neki od idućih sastanaka Radne skupine za intelektualno vlasništvo.

Stajalište RH:

- RH načelno podržava ciljeve iz Prijedloga uredbe o promicanju prekograničnog pružanja dodatnih usluga na internetu kao i olakšanju digitalnog reemitiranja televizijskih i radijskih programa iz drugih država članica putem zatvorenih mreža, ali smatra da se ti ciljevi trebaju postići bez dovodenja u pitanje principa zaštite autorskog prava;
- RH smatra upitnim svrhovitost širenja načela *zemlje podrijetla* iz članka 2. Prijedloga uredbe u svrhu prekograničnog pristupa *dodatnim uslugama na internetu* s obzirom da bi se time moglo ugroziti ulaganje u audiovizualna djela, dok s druge strane iz provedenih istraživanja ne proizlazi dokaz o tome da bi širenje navedenog načela bilo u interesu potrošača (gledatelja) i u interesu europskih kreativnih industrija;
- RH smatra da za odstupanje od načela teritorijalnosti kao temeljnog načela autorskog prava treba utvrditi jasne argumente kako ne bi došlo do narušavanja poslovnih modela nositelja prava koji se temelje na primjeni navedenoga načela;
- RH smatra potrebnim u uredbi jasnije definirati pojam „glavni poslovni nastan“ (*principal establishment*) organizacije za radiodifuziju koji se spominje u članku 2. stavak (1) Prijedloga uredbe s obzirom da postoji mogućnost da, u nedostatku jasne definicije, organizacije presele svoje administrativno sjedište u drugu državu članicu EU-a samo kako bi postigle bolje uvjete za poslovanje u toj državi članici. S time u vezi, RH smatra kako bi definicija pojma „glavni poslovni nastan“ trebala slijediti logiku definicije navedene u članku 2. Direktive 2010/13/EU o audiovizualnim medijskim uslugama;
- RH smatra potrebnim jasnije definirati pojam „reemitiranje“ iz članka 1.(b) Prijedloga uredbe i pripadajući Recital (12).

Sporna/otvorena pitanja za RH:

Stajališta DČ, EK i Predsjedništva EU:

FR, CZ, HU – ističu kako nije jasno koje je opravdanje za širenje načela *zemlje podrijetla* te ističu kako bi ova inicijativa mogla ugroziti načelo teritorijalnosti;

CZ, ES, PL, IT – smatraju kako je potrebno pojašnjenje pojma „dodatna usluga na internetu“ (*ancillary online service*) i pripadajućeg recitala 8 Prijedloga uredbe;

FI, PL, IT, NL – brine ih zašto EK koristi dva različita instrumenta u ovom području (tj. direktivu (SatCab) i uredbu);

NL – smatra kako je potrebno bolje pojasniti pojam „reemitiranje“ iz članka 1.(b), a problematičnim smatra i rok od 6 mjeseci koji se navodi u članku 7.;

CZ – traži pojašnjenje ugovorne slobode iz Recitala 11.;

ES – smatra da dolazi do preklapanja pravne fikcije iz Prijedloga uredbe o osiguravanju prekogranične prenosivosti usluga internetskog sadržaja na unutarnjem tržištu i Prijedloga uredbe koji je predmet ovog Okvirnog stajališta.

EK – pojašnjava kako se na Prijedlogu uredbe dugo radilo te kako je tom dokumentu prethodilo javno savjetovanje o SatCab Direktivi kao i evaluacija te direktive. S obzirom da je zaključak navedenih inicijativa bio kako mehanizmi koji proizlaze iz SatCab direktive dobro funkcioniraju i da je potrebno te mehanizme proširiti i na druge tehnologije, a uzimajući u obzir da je SatCab direktiva tehnološki specifična, EK je donijela Prijedlog uredbe. U pogledu gornjih pitanja i dvojbi DČ-a, EK navodi kako su se za primjenu načela *zemlje podrijetla* odlučili iz razlog što je građani EU-a žele imati pristup programima i sadržaju u cijelom EU, a danas je taj pristup još uvijek ograničen i to je potrebno mijenjati. Osim toga, organizacije za radiodifuziju u ovom trenutku moraju tražiti odobrenje od velikog broja nositelja prava te je taj postupak potrebno pojednostaviti. EK ističe kako se načelo *zemlje podrijetla* u kontekstu ovog Prijedloga uredbe primjenjuje isključivo na *dodatne usluge na internetu* pri čemu treba praviti razliku između *catch-up* usluga i usluga poput glazbe i filmova koje se pružaju putem *video on demand* (VoD) platformi koje nisu pokrivene definicijom dodatne usluga na internetu u smislu članka 1.(a) Prijedloga uredbe i Recitala 8. U pogledu uredbe kao odabranog instrumenta EK pojašnjava kako je jako važno da mehanizmi iz Prijedloga uredbe budu uvedeni u sve DČ u isto vrijeme i na jednoobrazan način. EK navodi kako postoji mogućnost da u nekim slučajevima dođe do preklapanja pravne fikcije iz Prijedloga uredbe o prenosivosti s Prijedlogom uredbe koji je predmet ovog Okvirnog stajališta, no smatra kako u tom slučaju nema kontradikcije (ovo pitanje EK ostavlja za daljnju diskusiju). U pogledu produljenja roka, EK odgovara kako je rok od šest mjeseci koji je naveden u članku 7. Prijedloga uredbe sasvim dovoljan.

Sporna/otvorena pitanja za DČ, EK i Predsjedništvo EU:

Stav RH o spornim/otvorenim pitanjima DČ, EK i Predsjedništva EU:

Postojeće zakonodavstvo RH i potreba njegove izmjene slijedom usvajanja dokumenta:

S obzirom na izravnu primjenu uredaba Europske unije u državama članicama, očekuje se da neće biti potrebe za izmjenama propisa po stupanju na snagu ove uredbe.

Utjecaj provedbe dokumenta na proračun RH:

S obzirom na sadržaj Prijedloga uredbe ne očekuje se njezin izravan utjecaj na proračun RH.

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 14.9.2016.
COM(2016) 594 final

2016/0284 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o utvrđivanju propisa o ostvarivanju autorskog prava i srodnih prava koja se primjenjuju na određena internetska emitiranja organizacija za radiodifuziju te reemitiranja televizijskih i radijskih programa

(Tekst značajan za EGP)

{SWD(2016) 301 final}

{SWD(2016) 302 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Digitalne tehnologije olakšavaju pristup djelima i drugim zaštićenim sadržajima te njihovu distribuciju. Trenutačno 49 % korisnika interneta u Uniji pristupa glazbenim i audiovizualnim sadržajima i igrama na internetu¹. Pružatelji radiodifuzijskih usluga i usluga reemitiranja sve više ulažu u razvoj digitalnih i internetskih usluga za distribuciju radijskih i televizijskih programa. Internetska ponuda pružatelja radiodifuzijskih usluga uključuje usluge istovremenog prijenosa (*simulcasting*) (televizijski i radio kanali koji se emitiraju na internetu paralelno uz tradicionalno emitiranje satelitskim, kabelskim ili zemaljskim vezama), usluge pristupa propuštenim TV sadržajima (*TV catch-up*)² i usluge podcasta. Unatoč sve većoj raznovrsnosti internetskih usluga, programi pružatelja radiodifuzijskih usluga često nisu dostupni na internetu europskim građanima koji žive u drugim državama članicama. Osim toga, izbor televizijskih i radijskih kanala iz drugih država članica koji su dostupni putem usluge reemitiranja nije svugdje isti u EU-u.

Organizacije za radiodifuziju svakodnevno prenose velik broj licencnih ili vlastitih informativnih, kulturnih, političkih, dokumentarnih ili zabavnih programa. Ti programi sadržavaju različite zaštićene sadržaje poput audiovizualnih, glazbenih, književnih ili grafičkih djela. To podrazumijeva složen postupak stjecanja prava u koji je uključen velik broj nositelja prava. Prava se često moraju prenijeti u vrlo kratkom roku, posebno za pripremu vijesti i informativnih programa. Kako bi njihove usluge mogle biti dostupne u drugim državama, organizacije za radiodifuziju moraju posjedovati potrebna prava za relevantna državna područja, što dodatno komplicira postupak stjecanja prava. U slučaju satelitskog emitiranja stjecanje prava olakšano je primjenom načela države podrijetla iz Direktive o satelitskom emitiranju i kabelskom reemitiranju (Direktiva 93/83/EEZ) koje pružateljima radiodifuzijskih usluga omogućuje da prava stječu samo u jednoj državi članici. Ta se Direktiva ne primjenjuje kada pružatelj radiodifuzijskih usluga stječe prava za vlastite internetske usluge.

Operatori usluga reemitiranja, koji objedinjuju velik broj televizijskih i radijskih kanala u pakete, također se suočavaju s poteškoćama pri stjecanju svih prava potrebnih za reemitiranje televizijskih i radijskih programa organizacija za radiodifuziju. Direktivom o satelitskom emitiranju i kabelskom reemitiranju predviđen je sustav obveznog kolektivnog ostvarivanja prava za kabelsko reemitiranje televizijskih i radijskih programa iz drugih država članica. Tim sustavom, kojim se olakšava stjecanje prava, nisu obuhvaćene usluge reemitiranja koje nisu kabelske i koje se pružaju putem zatvorenih elektroničkih komunikacijskih mreža kao što su usluge televizije putem internetskog protokola (IPTV – televizijski i radio sadržaj na IP mreži zatvorenog kruga). Kako bi mogli pružati svoje usluge, operatori takvih usluga reemitiranja moraju snositi velik teret stjecanja prava, posebno pri reemitiranju televizijskih i radijskih programa iz drugih država članica.

Cilj je ovog prijedloga izmjenom zakonodavnog okvira Unije promicati prekogranično pružanje internetskih usluga koje se pružaju kao dodatne usluge uz radiodifuzijsko emitiranje te olakšati digitalno reemitiranje televizijskih i radijskih programa iz drugih država članica

¹ Izvor: Eurostat, „Istraživanje Zajednice o korištenju IKT-a u kućanstvima i od strane pojedinaca”, 2014.

² Pristup propuštenim televizijskim sadržajima (*catch-up TV*) koji potrošačima omogućuje gledanje programa u željeno vrijeme, u načelu se temelji na stjecanju prava na program u ograničenom trajanju, obično 7 do 30 dana nakon emitiranja.

putem zatvorenih mreža. Rješavanjem problema povezanih sa stjecanjem prava, ovim se prijedlogom stvaraju uvjeti kojima se pružateljima radiodifuzijskih usluga i operatorima usluga reemitiranja omogućuje pružanje šireg pristupa televizijskim i radijskim programima u cijelom EU-u. Ovim će se prijedlogom na taj način promicati pristup potrošača većem broju televizijskih i radijskih programa iz drugih država članica, kako u pogledu dodatnih usluga na internetu koje pružaju organizacije za radiodifuziju tako i u pogledu usluga reemitiranja. Prijedlogom se uvodi zajednički pristup u Uniji uz istodobno očuvanje visoke razine zaštite nositelja prava. Njime se na taj način pridonosi funkcioniranju unutarnjeg tržišta kao područja bez unutarnjih granica.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

U strategiji jedinstvenog digitalnog tržišta³ iznesen je niz inicijativa za stvaranje unutarnjeg tržišta za digitalni sadržaj i usluge. U prosincu 2015. Komisija je učinila prvi korak donošenjem prijedloga Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o osiguravanju prekogranične prenosivosti usluga internetskog sadržaja na unutarnjem tržištu⁴.

Ovaj je prijedlog odgovor na jedan od ključnih ciljeva utvrđenih u strategiji jedinstvenog digitalnog tržišta, a to je omogućavanje šireg internetskog pristupa televizijskim i radijskim programima korisnicima u cijelom EU-u. Promicanje prekograničnog pružanja internetskih usluga kao dodatnih usluga uz radiodifuzijsko emitiranje i olakšavanje digitalnog reemitiranja televizijskih i radijskih programa iz drugih država članica važna je mjera kojom se u interesu korisnikauklanjanja konkretna prepreka prekograničnom pristupu emitiranom sadržaju.

Ovaj je prijedlog u skladu s pravnim instrumentima u području autorskog prava, posebice s Direktivom 93/83/EEZ, Direktivom 2001/29/EZ, Direktivom 2006/115/EZ i Direktivom 2014/26/EU. Navedenim se direktivama, kao i ovim prijedlogom, pridonosi funkcioniranju unutarnjeg tržišta, osigurava visok stupanj zaštite nositelja prava i olakšava stjecanje prava.

Osim toga, ovim se prijedlogom pridonosi i poboljšanju prekogranične dostupnosti audiovizualnih medijskih usluga te tako nadopunjuje Direktiva 2010/13/EU⁵.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

U skladu s člankom 167. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), Unija u svojem djelovanju na temelju Ugovorâ vodi računa o kulturnim aspektima. Olakšavanjem pristupa televizijskim i radijskim programima ovim bi se prijedlogom poboljšao pristup kulturnom sadržaju, vijestima i informacijama.

Ovaj prijedlog pridonosi promicanju interesa korisnika na način da promiče veći pristup televizijskim i radijskim programima iz drugih država članica te je stoga u skladu s politikama EU-a u području zaštite potrošača i člankom 169. UFEU-a.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Prijedlog Uredbe temelji se na članku 114. UFEU-a. Tim se člankom EU-u dodjeljuju ovlasti za donošenje mjera čiji je cilj uspostava i djelovanje unutarnjeg tržišta. To uključuje slobodu pružanja i primanja usluga.

³ COM(2015) 192 final

⁴ COM(2015) 627 final

⁵ SL L 95, 15.4.2010., str. 1-24.

EU je uskladio prava koja se odnose na internetsko širenje djela i drugih zaštićenih sadržaja te na reemitiranje televizijskih i radijskih programa (posebno prava reprodukcije, priopćavanja javnosti i stavljanja na raspolaganje) iz Direktive 2001/29.

Ovaj prijedlog uredbe odnosi se na olakšavanje stjecanja prava za dodatne usluge na internetu koje pružaju organizacije za radiodifuziju, uvođenjem načela države podrijetla u skladu s kojim se odgovarajuća autorskopravna radnja provodi isključivo u državi članici u kojoj organizacija za radiodifuziju ima poslovni nastan. Njime se olakšava i stjecanje prava za usluge reemitiranja, koje se pružaju putem zatvorenih mreža (osim kabelskih), uvođenjem pravila o obveznom kolektivnom ostvarivanju prava. Cilj je prijedloga uzeti u obzir, među ostalim, promjene u tehnologiji koje zahtijevaju prilagodbu prethodno usklađenog pravnog okvira.

Predloženi instrument je uredba s obzirom na to da je potrebno osigurati da se propisima postigne cilj na ujednačen način te da pravila budu izravno primjenjiva.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Pitanje o kojem je riječ u ovom prijedlogu, tj. širi pristup građana u cijelom EU-u televizijskim i radijskim programima, u osnovi je prekogranične prirode. Samo se instrumentom Unije može uspostaviti pravilo o primjeni načela države podrijetla na prekogranično emitiranje televizijskih i radijskih programa. U pogledu ostvarivanja prava reemitiranja, samo se instrumentom Unije može ukloniti postojeća rascjepkanost tržišta u upravljanju pravima za usluge digitalnog reemitiranja i time zajamčiti pravna sigurnost operatorima usluga reemitiranja. Međutim, države članice moraju utvrditi određene odredbe o primjeni obveznog kolektivnog ostvarivanja prava na usluge reemitiranja koje se pružaju putem zatvorenih mreža.

- **Proporcionalnost**

Prijedlogom se utvrđuju mehanizmi za olakšavanje stjecanja autorskog prava i srodnih prava za određene vrste emitiranja na internetu i reemitiranja televizijskih i radijskih programa putem zatvorenih mreža. Prijedlog je ciljan i obuhvaća samo određene segmente tržišta (usluge na internetu pružatelja radiodifuzijskih usluga i određene usluge reemitiranja putem internetskog protokola i drugih „zatvorenih” elektroničkih komunikacijskih mreža, dok su druge usluge izvan njegova područja primjene (npr. usluge na zahtjev koje nisu povezane s emitiranjem). Osim toga, prijedlog ne obvezuje organizacije za radiodifuziju da svoje dodatne usluge na internetu pružaju u drugim državama, niti obvezuje operatore usluga reemitiranja da nude programe iz drugih država članica. Prijedlogom se stranke ne sprječavaju da primijene ugovornu slobodu da ograniče iskorištavanje prava obuhvaćenih načelom države podrijetla u skladu sa zakonodavstvom Unije.

Kad je riječ o pravilu države podrijetla koje se primjenjuje na stjecanje prava za dodatne usluge na internetu koje pružaju organizacije za radiodifuziju, tim se pravilom odgovarajuće autorskopravne radnje lokaliziraju samo za potrebe ostvarivanja prava (npr. za dobivanje dozvole). Država podrijetla stoga ne utječe na lokalizaciju odgovarajućih autorskopравnih radnji ako prava nisu stečena (tj. u slučaju neovlaštenog emitiranja).

Kada je riječ o pravima reemitiranja, prijedlog utječe samo na ostvarivanje prava reemitiranja pri čemu ta prava ostaju netaknuta. Nadalje, prijedlog obuhvaća reemitiranje ako se ono odnosi na televizijske i radijske programe iz drugih država članica.

- **Odabir instrumenta**

Uredba je instrument koji se izravno primjenjuje u državama članicama te se stoga njime jamči ujednačena primjena pravila u cijeloj Uniji i njihovo istodobno stupanje na snagu. Time

bi se pružateljima usluga koji posluju na različitim državnim područjima mogla osigurati potpuna pravna sigurnost. Izravnom primjenom odredaba ovog prijedloga spriječila bi se pravna rascjepkanost i osigurao usklađeni skup pravila za olakšavanje prekograničnog pružanja televizijskih i radijskih programa na internetu i usluga reemitiranja.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

- **Ex post evaluacija / provjera primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Komisija je provela evaluaciju Direktive 93/83/EEZ⁶, a posebno učinkovitosti i relevantnosti načela države podrijetla kako se primjenjuje na satelitsko emitiranje te pravila o obveznom kolektivnom ostvarivanju prava za kabelsko reemitiranje. Evaluacija je pokazala da se tim mehanizmima olakšalo stjecanje autorskih i srodnih prava za prekogranično emitiranje putem satelita i istovremeno kabelsko reemitiranje programa emitiranih iz drugih država članica. Međutim, istaknuto je da se Direktiva 93/83/EEZ, zbog posebne tehničke prirode njezinih odredbi, ne primjenjuje na nove digitalne tehnologije za emitiranje i reemitiranje televizijskih i radijskih programa koje su se pojavile posljednjih godina.

- **Savjetovanja s dionicima**

Javno savjetovanje o reviziji Direktive 93/83/EEZ provedeno je od 24. kolovoza do 16. studenoga 2015.⁷ Sudionici su pozvani da dostave povratne informacije o funkcioniranju pravila koja se odnose na stjecanje prava za pružatelje radiodifuzijskih usluga putem satelita i kabelske operatore i da procijene moguću potrebu za proširenjem primjena tih pravila na emitiranje na internetu i reemitiranje drugim načinima osim kabelskim putem. Osim toga, Komisija je održala opsežne rasprave s dionicima (pružatelji javnih i komercijalnih radiodifuzijskih usluga, telekomunikacijski operatori, nositelji prava i organizacije za kolektivno ostvarivanje prava) u 2015. – 2016. o pitanjima povezanim s emitiranjem i reemitiranjem televizijskih i radijskih programa na internetu.

Potrošači se u pravilu zalažu za široku primjenu načela države podrijetla i njegovo proširenje na sve internetske usluge, iako neki smatraju da taj mehanizam možda nije dovoljan za osiguravanje prekograničnog pristupa. Svi pružatelji javnih radiodifuzijskih usluga te komercijalne radiopostaje traže primjenu načela države podrijetla na internetske usluge povezane s radiodifuzijskim emitiranjem. Suprotno tome, komercijalni pružatelji radiodifuzijskih usluga, nositelji prava i organizacije za kolektivno ostvarivanje prava izražavaju snažnu rezervu u pogledu proširenja primjene načela države podrijetla. Smatraju da bi se takvim proširenjem primjene ograničila mogućnost licenciranja prava na teritorijalnoj osnovi.

Potrošači, kabelski i telekomunikacijski operatori, pružatelji javnih radiodifuzijskih usluga i velika većina organizacija za kolektivno ostvarivanje prava zagovaraju moguće proširenje obveznog kolektivnog ostvarivanja prava na istodobno reemitiranje televizijskih i radijskih programa na platformama koje nisu kabelske. Mnoge organizacije za kolektivno ostvarivanje prava i pružatelji javnih radiodifuzijskih usluga te neki kabelski i telekomunikacijski operatori smatraju da se proširenje prava treba ograničiti na „zatvorena okruženja” koja funkcioniraju na način sličan kabelskoj mreži. Većina nositelja prava protivi se mogućem proširenju sustava

⁶ Vidi *ex-post* (REFIT) evaluaciju Direktive o satelitskom emitiranju i kabelskom reemitiranju (93/83/EEZ)

⁷ Vidi Sažeto izvješće o odgovorima na javno savjetovanje o reviziji Direktive o satelitskom emitiranju i kabelskom reemitiranju <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/full-report-public-consultation-review-eu-satellite-and-cable-directive>

obveznog kolektivnog stjecanja prava zbog mogućeg negativnog učinka na tržišta, a u pravilu mu nisu naklonjeni ni pružatelji komercijalnih radiodifuzijskih usluga.

Mjerama predviđenima u ovom prijedlogu uzet je u obzir niz pitanja koja su pokrenuli dionici, posebno u pogledu proširenja područja primjene načela države podrijetla (npr. načelo se ne primjenjuje na usluge emitiranja na zahtjev koje nude pružatelji radiodifuzijskih usluga, a intervencija se odnosi samo na stjecanje prava potrebnih za usluge na internetu) i mehanizma obveznog kolektivnog stjecanja prava (koji su ograničeni na zatvorene mreže).

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Provedene su pravne⁸ i ekonomske⁹ studije o primjeni pravila EU-a o autorskim pravima na digitalno okruženje (posebno u pogledu emitiranja na internetu i reemitiranja u digitalnim mrežama). Osim toga, u 2015./2016. provedeno je istraživanje za potrebe evaluacije Direktive o satelitskom emitiranju i kablskom reemitiranju te procjene njezina mogućeg proširenja¹⁰.

- **Procjena učinka**

Za ovaj je prijedlog provedena procjena učinka¹¹. Odbor za regulatorni nadzor 22. srpnja 2016. dao je pozitivno mišljenje uz uvjet da procjena učinka bude dodatno poboljšana¹². U konačnoj procjeni učinka u obzir se uzimaju primjedbe sadržane u tom mišljenju.

U procjeni učinka ispituju se dva skupa mogućnosti politika čija je svrha olakšati stjecanje prava za i. emitiranje televizijskih i radijskih programa na internetu i ii. za digitalno reemitiranje televizijskih i radijskih programa.

U pogledu emitiranja televizijskih i radijskih programa na internetu, pored osnovne mogućnosti istražene su još tri mogućnosti politika. Nezakonodavna mogućnost (prva mogućnost), koja se sastoji od promicanja dobrovoljnih sporazuma za olakšavanje stjecanja prava za određene usluge na internetu pružatelja radiodifuzijskih usluga, nije usvojena iz razloga što bi njezin ishod bio neizvjestan jer bi ovisio o spremnosti dionika na licenciranje prava te se njome ne bi osigurao ujednačen sustav licenciranja. Primjena načela države podrijetla na emitiranje na internetu istražena je s pomoću dviju zakonodavnih mogućnosti: u okviru druge mogućnosti područje primjene bilo je ograničeno na usluge na internetu pružatelja radiodifuzijskih usluga koje se pružaju dodatno uz prvotno emitirane programe (posebno istovremeni prijenos i usluga propuštenih sadržaja); u okviru treće mogućnosti područje primjene prošireno je na emitiranje na internetu koje nije povezano s radiodifuzijskim emitiranjem (usluge mrežnog videoprijenosa). Drugom mogućnošću znatno bi se smanjili transakcijski troškovi pružatelja radiodifuzijskih usluga koji su voljni svoje emisije učiniti dostupnima na internetu i prekogranično. Trećom mogućnošću ove bi se prednosti u načelu proširile na pružatelje usluga mrežnog videoprijenosa, međutim, s obzirom na to da je tržište mrežnog videoprijenosa još u fazi razvoja i da mrežni operatori mogu lako

⁸ Studija o primjeni Direktive 2001/29/EZ o autorskim i srodnim pravima u informacijskom društvu (vidi posebno dio „Reemitiranje u digitalnim mrežama sadržaja zaštićenih autorskim pravima”): http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/studies/index_en.htm;

Studija o pravu stavljanja na raspolaganje i njegovoj vezi s pravom reprodukcije pri prekograničnom digitalnom emitiranju: http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/docs/studies/141219-study_en.pdf

⁹ Ekonomska analiza teritorijalnosti prava stavljanja na raspolaganje u EU-u: http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/docs/studies/1403_study1_en.pdf

¹⁰ Istraživanje i prikupljanje podataka za potrebe evaluacije Direktive o satelitskom emitiranju i kablskom reemitiranju 93/83/EEZ te procjene njezina mogućeg proširenja, 2016. [dodati upućivanje nakon objave].

¹¹ Dodati poveznicu na procjenu učinka i sažetak

¹² Dodati poveznicu na mišljenje Odbora za regulatorni nadzor

premjestiti svoj poslovni nastan u EU-u, time bi se stvorila pravna nesigurnost za nositelje prava te bi moglo doći do smanjenja razine zaštite. Treća mogućnost je stoga odbačena. Prikkladnijom se smatrala primjena načela države podrijetla samo na određene, precizno definirane usluge na internetu pružatelja radiodifuzijskih usluga (druga mogućnost). Smanjivanjem transakcijskih troškova povezanih s prekograničnim emitiranjem, ova će mogućnost pružateljima radiodifuzijskih usluga otvoriti nove mogućnosti pružanja internetskih usluga preko granica, posebno kada je riječ o sadržaju koji ne ovisi o teritorijalnoj ekskluzivnosti. Njome se ne ograničava mogućnost nositelja prava i pružatelja radiodifuzijskih usluga da nastave licencirati prava na teritorijalnoj osnovi, uz poštovanje zahtjeva EU-a i nacionalnog prava.

U pogledu digitalnog reemitiranja televizijskih i radijskih programa, pored osnovne mogućnosti razmotrene su još tri mogućnosti politika. U okviru prve mogućnosti područje primjene obveznog kolektivnog ostvarivanja prava ograničeno je na usluge reemitiranja putem internetskog protokola (IPTV) i druge usluge reemitiranja koje se pružaju putem „zatvorenih” elektroničkih komunikacijskih mreža, dok bi u okviru druge mogućnosti bile obuhvaćene i OTT („*over the top*”) usluge reemitiranja, pod uvjetom da se pružaju utvrđenom broju korisnika. Iako bi se drugom mogućnošću osiguralo da prednosti smanjenja transakcijskih troškova za stjecanje prava budu dostupne za širi raspon usluga reemitiranja, postojala bi opasnost od ugrožavanja isključivih prava na internetu i distribucijskih strategija nositelja prava, što bi dovelo do smanjenja prihoda od licenciranja. U slučaju prve mogućnosti ne postoji takva opasnost s obzirom na to da većina usluga reemitiranja koje se pružaju preko „zatvorene” elektroničke komunikacijske mreže ovisi o uspostavljenoj infrastrukturi koja se nalaze na određenom području. Prva mogućnost izabrana je kao mogućnost kojoj se daje prednost. Očekuje se da će potrošačima donijeti veći izbor u pogledu usluga reemitiranja televizijskih i radijskih emisija iz drugih država članica.

Prijedlog bi donio pozitivne rezultate u smislu koristi i troškova. Trebali bi se smanjiti transakcijski troškovi povezani sa stjecanjem prava, što bi pridonijelo poboljšanju izbora dostupnog potrošačima bez negativnog utjecaja na nositelje prava. Nadalje, prijedlogom bi se nositeljima prava mogle otvoriti nove mogućnosti licenciranja i ostvarivanja dodatnog prihoda od licenciranja prava.

- **Primjerenost propisa i pojednostavljivanje**

Prijedlog će pridonijeti smanjenju transakcijskih troškova organizacija za radiodifuziju te pružatelja usluga reemitiranja, što će imati pozitivan učinak na mala i srednja poduzeća koja djeluju u tom području. Očekuje se da će donijeti koristi i nositeljima prava, osobito pojedinačnim nositeljima prava, mikropoduzećima te malim i srednjim poduzećima koji nisu u mogućnosti sklapati pojedinačne licencne sporazume s velikim brojem pružatelja usluga iz različitih državnih područja. Stoga se izuzeća za mikropoduzeća ili olakšavajuće mjere u korist malih i srednjih poduzeća ne smatraju potrebnima.

Prijedlog je usmjeren na emitiranje na internetu i digitalno reemitiranje televizijskih i radijskih programa te su u njemu pažljivo razmotrena i uzeta u obzir nova tehnološka dostignuća. Određene vrste emitiranja na internetu i usluga reemitiranja isključene su iz područja primjene ovog prijedloga, uglavnom na temelju nesigurnosti povezane s trenutnim razvojem tržišta te činjenice da je riječ o uslugama u nastajanju.

- **Temeljna prava**

Uspostavljanjem sustava licenciranja za određene vrste prekograničnog emitiranja na internetu i digitalnog reemitiranja putem zatvorenih mreža, prijedlog će imati ograničen utjecaj na autorsko pravo kao pravo vlasništva te na slobodu poduzetništva, koji su zajamčeni

člancima 17. i 16. Povelje Europske unije o temeljnim pravima. Istodobno, prijedlog će imati pozitivan učinak na slobodu izražavanja i informiranja, koja je zajamčena člankom 11. Povelje, jer će omogućiti povećanje prekograničnog pružanja i primanja televizijskih i radijskih programa iz drugih država članica.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog nema utjecaj na proračun Europske unije.

5. OSTALI DIJELOVI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Prvo prikupljanje podataka trebalo bi provesti nakon što Uredba stupi na snagu kako bi se utvrdila osnova za buduće evaluacije. Postupak praćenja bi se zatim usredotočio na napredak postignut u pogledu prekogranične dostupnosti televizijskih i radijskih programa, pri čemu bi se podaci prikupljali svake dvije do tri godine.

U skladu s člankom 6. prijedloga, Komisija će provesti evaluaciju Uredbe te glavne rezultate izložiti u izvješću Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru. Izvješće će sadržavati procjenu učinka Uredbe na prekograničnu dostupnost dodatnih usluga na internetu. Evaluacija se provodi u skladu sa smjernicama Komisije za bolju regulativu.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga**

U članku 1. utvrđene su usluge obuhvaćene mjerama (posebice „dodatne usluge na internetu” i „usluge reemitiranja”). Te će se definicije primjenjivati u Uniji na ujednačen način.

Člankom 2. utvrđeno je da odgovarajuće autorskopravne radnje za pružanje dodatnih usluga na internetu nastaju isključivo u državi članici u kojoj organizacija za radiodifuziju ima poslovni nastan. Pojam „glavni poslovni nastan” organizacije za radiodifuziju bio bi u skladu sa zakonodavstvom Unije.

Člancima 3. i 4. uređuje se ostvarivanje prava reemitiranja koje je obuhvaćeno prijedlogom. U njima su utvrđena pravila koja su slična onima utvrđenima u člancima 9. i 10. Direktive 93/83/EZ o kabelskom reemitiranju. Člankom 3. državama članicama ostavljena je određena diskrecija, kao u slučaju kabelskog reemitiranja na temelju Direktive 93/83/EZ. Članci 3. i 4. sadržavaju odredbe o obveznom kolektivnom ostvarivanju autorskog prava i srodnih prava za reemitiranje, o zakonskoj pretpostavci zastupanja putem organizacija za kolektivno ostvarivanje prava te o ostvarivanju prava organizacija za radiodifuziju na kabelsko reemitiranje.

U članku 5. utvrđene su prijelazne odredbe.

Člankom 6. utvrđeno je da Komisija provodi evaluaciju Uredbe te podnosi izvješće o glavnim rezultatima. Njime se države članice obvezuju Komisiji dostaviti potrebne informacije za izradu tog izvješća.

U članku 7. utvrđene su završne odredbe, tj. datum stupanja na snagu Uredbe i datum od kojeg se Uredba primjenjuje.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o utvrđivanju propisa o ostvarivanju autorskog prava i srodnih prava koja se primjenjuju na određena internetska emitiranja organizacija za radiodifuziju te reemitiranja televizijskih i radijskih programa**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,
 uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,
 uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,
 nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,
 uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹³,
 uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija¹⁴,
 djelujući u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,
 budući da:

- (1) Kako bi se doprinijelo funkcioniranju unutarnjeg tržišta, potrebno je osigurati bolju distribuciju televizijskih i radijskih programa iz drugih država članica u korist korisnika diljem Unije olakšavanjem licenciranja autorskog prava i srodnih prava za djela i drugi zaštićeni sadržaj koji su sastavni dio radiodifuzijskog emitiranja takvih programa. Televizijski i radijski programi doista su važno sredstvo za promicanje kulturne i jezične raznolikosti, društvene usklađenost i pristup informacijama.
- (2) Napredak digitalnih tehnologija i interneta promijenio je način distribucije televizijskih i radijskih programa te pristup tim programima. Korisnici sve više očekuju pristup televizijskim i radijskim programima uživo i na zahtjev, preko tradicionalnih kanala poput satelita ili kabela, ali i preko internetskih usluga. Organizacije za radiodifuziju stoga sve više nude, uz vlastito radiodifuzijsko emitiranje televizijskih i radijskih programa, usluge na internetu koje pružaju dodatno uz prvotno emitirane programe, npr. istovremeno emitiranje i usluge propuštenih sadržaja. Operatori koji pružaju usluge reemitiranja, a koji objedinjuju radiodifuziju televizijskih i radijskih programa u pakete te ih nude korisnicima istovremeno, neizmijenjeno i cjelovito u odnosu na prvo emitiranje, koriste se različitim tehnikama reemitiranja, primjerice kabel i satelit te digitalna zemaljska mreža, IP mreža zatvorenog kruga te mobilne mreže i otvoreni internet. Kad je riječ o korisnicima, postoji sve veća potražnja za pristupom radiodifuziji televizijskih i radijskih programa ne samo iz njihovih država članica, nego i iz drugih država članica Unije, posebno među pripadnicima jezičnih manjina Unije te osobama koje žive u državi članici koja nije njihova država podrijetla.

¹³ SL C , , str. .

¹⁴ SL C , , str. .

- (3) Niz prepreka ometa pružanje internetskih usluga koje se pružaju dodatno uz prvotno emitirane programe i pružanje usluga reemitiranja, a time i slobodni optjecaj radijskih i televizijskih programa unutar Unije. Organizacije za radiodifuziju svakodnevno prenose velik broj informativnih, kulturnih, političkih, dokumentarnih ili zabavnih programa. Ti programi uključuju različite sadržaje poput audiovizualnih, glazbenih, književnih ili grafičkih djela zaštićenih autorskim pravom i/ili srodnim pravima u okviru prava Unije. To rezultira složenim procesom ostvarivanja prava od niza nositelja prava te za različite kategorije djela i drugog zaštićenog sadržaja. Prava se često moraju prenijeti u vrlo kratkom roku, posebno za pripremu vijesti i informativnih programa. Kako bi njihove internetske usluge mogle biti dostupne u drugim državama, organizacije za radiodifuziju moraju posjedovati potrebna prava za djela i drugi zaštićeni sadržaj za sva relevantna državna područja, što dodatno komplicira postupak ostvarivanje prava.
- (4) Operatori usluga reemitiranja koji uobičajeno nude više programa u kojima se koriste većim brojem djela i drugog zaštićenog sadržaja koji su sadržani u reemitiranim radijskim i televizijskim programima imaju vrlo kratak vremenski okvir za dobivanje potrebnih licenci i stoga moraju snositi velik teret ostvarivanja prava. Za nositelje prava postoji i rizik upotrebe njihovih djela i drugog zaštićenog sadržaja bez odobrenja ili plaćanja naknade.
- (5) Prava na djela i drugi zaštićeni sadržaj usklađena su, među ostalim, Direktivom 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁵ i Direktivom 2006/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁶.
- (6) Direktivom 93/83/EEZ¹⁷ olakšava se prekogranična radiodifuzija putem satelita te kabelsko reemitiranje televizijskih i radijskih programa emitiranih iz drugih država članica Unije. Međutim odredbe te direktive koje se odnose na emitiranje organizacija za radiodifuziju ograničene su na emitiranje putem satelita i stoga se ne primjenjuju na internetske usluge koje se pružaju dodatno uz prvotno emitirane programe, a odredbe koje se odnose na reemitiranja televizijskih i radijskih programa iz drugih država članica ograničene su na istovremeno, neizmijenjeno i cjelovito kabelsko reemitiranje ili reemitiranje putem mikrovalnih sustava te se ne primjenjuju na takva reemitiranja s pomoću drugih tehnologija.
- (7) Stoga bi se pružanje prekograničnih usluga na internetu kao dodatnih usluga uz radiodifuzijsko emitiranje televizijskih i radijskih programa iz drugih država članica trebalo olakšati prilagodbom pravnog okvira za ostvarivanje autorskog prava i srodnih prava relevantnih za te radnje.
- (8) Usluge na internetu koje se pružaju kao dodatne usluge uz radiodifuzijsko emitiranje obuhvaćene ovom uredbom usluge su koje nude organizacije za radiodifuziju koje su u jasnom i podređenom odnosu s izvornim emitiranjem. Obuhvaćaju usluge koje omogućuju pristup televizijskim i radijskim programima linearno i istovremeno s izvornim emitiranjem te usluge koje omogućuju pristup (unutar određenog vremenskog roka nakon izvornog emitiranja) televizijskim i radijskim programima

¹⁵ Direktiva 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu, SL L 167, 22.6.2001., str. 10-19.

¹⁶ Direktiva 2006/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o pravu iznajmljivanja i pravu posudbe i određenim pravima srodnim autorskom pravu u području intelektualnog vlasništva SL L 376, 27.12.2006., str. 28-35.

¹⁷ Direktiva Vijeća 93/83/EEZ od 27. rujna 1993. o koordinaciji određenih pravila s obzirom na autorska prava i srodna prava koja se odnose na satelitsko emitiranje i kabelsko reemitiranje, SL L 248, 6.10.1993., str. 15-21.

koje su već emitirale organizacije za radiodifuziju (usluge propuštenih sadržaja, eng. *catch-up services*). Osim toga, dodatne usluge na internetu obuhvaćaju usluge koje omogućuju pristup materijalu kojim se obogaćuju ili proširuju televizijski i radijski programi koje emitiraju organizacije za radiodifuziju, među ostalim najavama, proširenjem, nadopunom ili pregledom sadržaja relevantnog programa. Omogućivanje pristupa pojedinim djelima ili drugom zaštićenom sadržaju koji čine sastavni dio televizijskog ili radijskog programa ne bi se trebalo smatrati dodatnom uslugom na internetu. Isto tako, omogućivanje pristupa djelima ili drugom zaštićenom sadržaju neovisno o radiodifuziji, primjerice usluge koje omogućuju pristup pojedinim glazbenim ili audiovizualnim djelima, glazbenim albumima ili videozapisima nije obuhvaćeno definicijom dodatne usluge na internetu.

- (9) Kako bi se olakšalo ostvarivanje prava na pružanje dodatnih usluga na internetu diljem EU-a, potrebno je uspostaviti načelo države podrijetla u pogledu ostvarivanja autorskog prava i srodnih prava relevantnih za aktivnosti tijekom pružanja dodatne usluge na internetu, pristupa toj usluzi ili korištenja njome. To načelo države podrijetla treba se primjenjivati isključivo na odnos između nositelja prava (ili subjekata koji zastupaju nositelje prava, primjerice organizacije za kolektivno ostvarivanje prava) i organizacija za radiodifuziju, a isključivo u svrhu pružanja dodatne usluge na internetu, pristupa toj usluzi ili korištenja tom uslugom. Načelo države podrijetla ne bi se trebalo primjenjivati ni na jedno naknadno priopćavanje javnosti ili reprodukciju sadržaja zaštićenog autorskim pravom ili srodnim pravima koji je sastavni dio dodatne usluge na internetu.
- (10) Budući da se smatra da se dodatna usluga na internetu pruža, da joj se pristupa ili se koristi tom uslugom samo u državi članici u kojoj organizacija za radiodifuziju ima svoj glavni poslovni nastan, a da se dodatne usluge na internetu *de facto* mogu pružati preko granica u drugim državama članicama, potrebno je osigurati da pri utvrđivanju iznosa naknade koja se plaća za predmetna prava stranke uzmu u obzir sve aspekte dodatne usluge na internetu, primjerice obilježja usluge, jezičnu inačicu te publiku, među ostalim i publiku u državi članici u kojoj organizacija za radiodifuziju ima svoj glavni poslovni nastan te u drugim državama članicama u kojima se pristupa dodatnoj usluzi na internetu i koristi se tom uslugom.
- (11) Načelom ugovorne slobode omogućit će se da se i dalje ograničava iskorištavanje prava obuhvaćenih načelom države podrijetla utvrđenim ovom uredbom, posebno u pogledu određenih tehničkih sredstava emitiranja ili određenih jezičnih inačica, pod uvjetom da svako ograničenje iskorištavanja tih prava bude u skladu s pravom Unije.
- (12) Operatori usluga reemitiranja koje se nude putem satelita, digitalne zemaljske mreže, IP mreža zatvorenog kruga te mobilne mreže i sličnih mreža pružaju usluge koje su ravnopravne uslugama koje pružaju operatori usluga kablenskog reemitiranja kada istovremeno i cjelovito reemitiraju prvi prijenos televizijskog ili radijskog programa namijenjenog javnosti iz druge države članice, u kojoj se prvi prijenos namijenjen javnosti emitira žicom ili zrakom, uključujući i satelitom, ali ne na internetu. Stoga bi trebali biti unutar područja primjene ove uredbe i imati koristi od mehanizma kojim se uvodi obvezno kolektivno ostvarivanje prava. Usluge reemitiranja koje se nude na otvorenom internetu ne bi trebale biti u okviru područja primjene ove uredbe jer te usluge imaju drugačija obilježja. Nisu povezane ni s jednom određenom infrastrukturom, a mogućnosti osiguranja kontroliranog okruženja koje pružaju ograničene su u usporedbi s, primjerice, kablskom mrežom ili IP mrežom zatvorenog kruga.

- (13) U cilju pružanja pravne sigurnosti operatorima usluga reemitiranja koje se nude na satelitskoj i digitalnoj zemaljskoj mreži, IP mreži zatvorenog kruga te mobilnoj ili sličnim mrežama te u cilju nadilaženja razlika među nacionalnim zakonodavstvima u pogledu takvih usluga reemitiranja, trebali bi se primjenjivati propisi slični onima koji se primjenjuju na kabelsko reemitiranje, kako je definirano Direktivom 93/83/EEZ. Propisi utvrđeni u toj direktivi uključuju obvezu ostvarivanja prava na davanje ili odbijanje odobrenja operatoru usluga reemitiranja preko organizacija za kolektivno ostvarivanje prava. To ne dovodi u pitanje Direktivu 2014/26/EU¹⁸, a posebno ne njezine odredbe o pravima nositelja prava povezanih s izborom organizacija za kolektivno ostvarivanje prava.
- (14) Sva prava koja imaju organizacije za radiodifuziju u pogledu svojih radiodifuzija, uključujući prava na sadržaj programa, ne bi trebala biti obuhvaćena obveznim kolektivnim stjecanjem prava, koje se primjenjuje na reemitiranja. Operatori usluga reemitiranja i organizacije za radiodifuziju u pravilu imaju kontinuirane trgovinske odnose. Stoga je identitet organizacija za radiodifuziju poznat operatorima usluga reemitiranja pa je ostvarivanje prava s organizacijama za radiodifuziju relativno jednostavno. Za dobivanje potrebnih licencija od organizacija za radiodifuziju, operatori usluga reemitiranja stoga ne snose jednak teret kao za licencije koje dobivaju od nositelja prava na djela i drugi zaštićeni sadržaj koji je sastavni dio reemitiranih televizijskih i radijskih programa. Stoga nema potrebe za pojednostavnjenjem postupka licenciranja u pogledu prava organizacija za radiodifuziju.
- (15) Kako bi se spriječilo zaobilaženje primjene načela države podrijetla produljenjem trajanja postojećih sporazuma o ostvarivanju autorskog prava i srodnih prava relevantnih za pružanje dodatnih usluga na internetu te pristup dodatnim uslugama na internetu ili korištenje tim uslugama, potrebno je primijeniti načelo države podrijetla i na postojeće ugovore, ali s prijelaznim razdobljem.
- (16) Ovom uredbom poštuju se temeljna prava i postupi se u skladu s načelima priznatima Poveljom Europske unije o temeljnim pravima. Iako obveza kolektivnog ostvarivanja prava za ostvarivanje prava na priopćavanje javnosti u pogledu usluga reemitiranja može utjecati na ostvarivanje prava nositelja prava, takav je uvjet potrebno propisati ciljano za određene usluge te kako bi se omogućila šira prekogranična distribucija televizijskih i radijskih programa olakšavanjem ostvarivanja tih prava.
- (17) Radi postizanja cilja promicanja prekograničnog pružanja dodatnih usluga na internetu i olakšavanja reemitiranja televizijskih i radijskih programa iz drugih država članica, primjereno je donijeti uredbu koja se izravno primjenjuje u državama članicama. Uredba je potrebna radi osiguranja ujednačene primjene propisa u svim državama članicama i njihova stupanja na snagu istodobno s obzirom na sva predmetna emitiranja i reemitiranja. Izravnom primjenjivosti uredbe smanjuje se pravna rascjepkanost i pruža se veća ujednačenost zahvaljujući uvođenju niza usklađenih propisa kojima se promiče slobodni optjecaj televizijskih i radijskih programa iz drugih država članica.
- (18) Evaluaciju uredbe treba provesti nakon što je uredba bila na snazi određeno vrijeme, kako bi se, među ostalim, ocijenilo u kojoj se mjeri prekogranično pružanje dodatnih usluga na internetu povećalo u korist europskih potrošača i stoga u korist veće kulturne raznolikosti u Uniji.

¹⁸ Direktiva 2014/26/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o kolektivnom ostvarivanju autorskog prava i srodnih prava te izdavanju odobrenja za više državnih područja za prava na internetsko korištenje glazbenih djela na unutarnjem tržištu, SL L 84, 20.3.2014, str. 72-98.

- (19) Budući da države članice ne mogu zadovoljavajuće ostvariti cilj ove uredbe, točnije promicanje prekograničnog pružanja dodatnih usluga na internetu i olakšavanje reemitiranja televizijskih i radijskih programa iz drugih država članica, koji bi se s obzirom na razmjer i učinke bolje ostvario na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti, kako je određeno u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti iz tog članka, ova uredba ne prelazi okvire onog što je potrebno kako bi se ostvario njezin cilj. U pogledu prekograničnog pružanja dodatnih usluga na internetu, ovom se uredbom utvrđuju mehanizmi za olakšavanje ostvarivanja autorskih prava i srodnih prava. Ovom se uredbom organizacije za radiodifuziju ne obvezuju na pružanje takvih usluga preko granica. Ovom se uredbom operatori usluga reemitiranja ne obvezuju na uvođenje televizijskih ili radijskih programa iz drugih država članica u svoje usluge. Ova se uredba odnosi samo na ostvarivanje određenih prava na reemitiranje u mjeri potrebnoj za pojednostavnjenje licenciranja autorskih prava i srodnih prava za takve usluge te samo u pogledu televizijskih i radijskih programa iz drugih država članica Unije,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1. Definicije

Za potrebe ove uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „dodatna usluga na internetu” znači usluga na internetu koja se sastoji od omogućavanja javnosti, od strane ili pod kontrolom i odgovornosti organizacije za radiodifuziju, radijskih ili televizijskih programa istovremeno ili tijekom određenog razdoblja nakon njihova prvotnog emitiranja od strane organizacija za radiodifuziju te bilo kakvog materijala proizvedenog od strane organizacija za radiodifuziju ili za njih, a koji se pružaju dodatno uz takvo prvotno emitiranje;
- (b) „reemitiranje” znači bilo koje istovremeno, neizmijenjeno i cjelovito reemitiranje prvog prijenosa iz jedne države članice, namijenjeno javnosti druge države članice, a koje nije kabelsko reemitiranje, kako je definirano u Direktivi 93/83/EEZ te koje nije reemitiranje putem usluge pristupa internetu, kako je definirano u Uredbi (EU) 2015/2120 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁹, žicom ili zrakom, uključujući i satelitom, ali ne uključujući internetsko emitiranje televizijskih ili radijskih programa koji su namijenjeni javnosti, pod uvjetom da takva reemitiranja provodi stranka koja nije organizacija za radiodifuziju koja je provela prvi prijenos ili pod čijom je kontrolom i odgovornošću proveden takav prijenos.

Članak 2.

Primjena načela „države podrijetla” na dodatne usluge na internetu

- (2) Smatra se da su radnje priopćavanja javnosti i stavljanja na raspolaganje tijekom pružanja dodatnih usluga na internetu od strane ili pod kontrolom i odgovornosti organizacije za radiodifuziju te radnje reprodukcije koje su potrebne za pružanje ili korištenje dodatnim uslugama na internetu ili pristup tim uslugama, za potrebe ostvarivanja autorskog prava i srodnih prava koja su relevantna za te radnje, izvršene

¹⁹ Uredba (EU) 2015/2120 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o utvrđivanju mjera u vezi s pristupom otvorenom internetu te o izmjeni Direktive 2002/22/EZ o univerzalnoj usluzi i pravima korisnika u vezi s elektroničkim komunikacijskim mrežama i uslugama i Uredbe (EU) br. 531/2012 o roamingu u javnim pokretnim komunikacijskim mrežama u Uniji, SL L 310, 26.11.2015., str. 1.

samo u državi članici u kojoj organizacija za radiodifuziju ima svoj glavni poslovni nastan.

- (3) Pri utvrđivanju iznosa naknade za prava koja podliježu načelu zemlje podrijetla iz stavka 1., stranke uzimaju u obzir sve aspekte dodatnih usluga na internetu, primjerice obilježja dodatnih usluga na internetu, publiku i jezične inačice.

Članak 3.

Ostvarivanje prava na reemitiranja od strane nositelja prava koji nisu organizacije za radiodifuziju

- (4) Nositelji autorskih prava i srodnih prava koji nisu organizacije za radiodifuziju mogu ostvariti svoja prava na davanje ili odbijanje odobrenja za reemitiranje samo preko organizacija za kolektivno ostvarivanje prava.
- (5) Ako nositelj prava nije prenio pravo na ostvarivanje prava iz stavka 1. na organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava, smatra se da je organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koja se bavi ostvarivanjem prava u istoj kategoriji na državnom području države članice za koje operator usluga reemitiranja traži ostvarivanje prava za reemitiranja ovlaštena za ostvarivanje prava u ime tog nositelja prava.
- (6) Ako se više od jedne organizacije za kolektivno ostvarivanje prava bavi ostvarivanjem prava u toj kategoriji na državnom području te države članice, nositelj prava može odabrati koja se od tih organizacija za kolektivno ostvarivanje prava smatra ovlaštenom za ostvarivanje njegovih prava. Ako u takvoj situaciji nositelj prava ne odabere organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava, država članica za čije državno područje operator usluga reemitiranja traži ostvarivanje prava za reemitiranje navodi koja se organizacija za kolektivno ostvarivanje prava smatra ovlaštenom za ostvarivanje prava tog nositelja prava.
- (7) Nositelj prava ima jednaka prava i obveze koje proistječu iz sporazuma između operatora usluga reemitiranja i organizacije za kolektivno ostvarivanje prava koju se smatra ovlaštenom za upravljanje njegovim pravima kao i nositelji prava koji su ovlastili tu udrugu za kolektivno ostvarivanje prava, te može ta prava zahtijevati u roku koji odredi predmetna država članica, a koji ne smije biti kraći od tri godine od datuma reemitiranja koje sadržava njegovo djelo ili drugi zaštićeni sadržaj.
- (8) Država članica može odrediti da se smatra da je nositelj prava, ako odobri prvo emitiranje djela ili drugog zaštićenog sadržaja unutar njezina državnog područja, pristao da svoja prava na reemitiranja neće ostvarivati individualno već da će ih ostvarivati u skladu s odredbama ove uredbe.

Članak 4.

Ostvarivanje prava na reemitiranja od strane organizacija za radiodifuziju

Članak 3. ne primjenjuje se na prava koja ostvaruje organizacija za radiodifuziju u pogledu vlastitog emitiranja, bez obzira na to jesu li ta prava njezina vlastita ili su joj prenijeli drugi nositelji autorskog prava ili nositelji srodnih prava.

Članak 5.
Prijelazna odredba

Sporazumi o ostvarivanju autorskog prava i srodnih prava koji se odnose na radnje priopćavanja javnosti i stavljanja na raspolaganje tijekom pružanja dodatnih usluga na internetu te radnje reprodukcije koje su potrebne za pružanje ili korištenje dodatnim uslugama na internetu ili pristup njima *[datum naveden u članku 7. stavku 2., unosi OPOCE]* podliježu članku 2. od *[datum naveden u članku 7. stavku 2. + 2 godine, unosi OPOCE]* ako istječu nakon tog datuma.

Članak 6.
Evaluacija

- (9) Komisija će najkasnije *[3 godine nakon datuma navedenog u članku 7. stavku 2., unosi OPOCE]* provesti evaluaciju ove uredbe te glavne rezultate izložiti u izvješću Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru.
- (10) Države članice dostavljaju Komisiji podatke potrebne za pripremu izvješća o evaluaciji navedenog u stavku 1.

Članak 7.
Završne odredbe

- 1. Ova uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
- 2. Primjenjuje se od *[6 mjeseci nakon dana objave, unosi OPOCE]*.

Ova je uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik